

La vulneració de la integritat moral

written by Cabassers.org | 13/10/2022

Obligar les persones a escriure o a usar una grafia incorrecta del nom del lloc on viuen, sabent tant els obligats com l'administració que és incorrecta, és, indubtablement, un atac a la integritat moral dels individus. És una conducta prohibida per la llei, que vulnera drets fonamentals protegits constitucionalment.

L'article 15 de la Constitució diu literalment:

Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, ningú no pugui ser sotmès a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants. Resta abolida la pena de mort, llevat d'allò que puguin disposar les lleis penals militars per a temps de guerra.

Cal aclarir, en primer lloc, quina és la definició que la jurisprudència considera per al concepte d'integritat moral. El Tribunal Suprem, a la sentència STS 1218/2004, de 2 de novembre, expressa que la integritat moral és un atribut de la persona, com a entitat dotada de dignitat només pel fet de ser-ho; és a dir, com a subjecte moral, en sí mateix, la persona té la capacitat de decidir responsablement sobre el seu propi comportament. La garantia constitucional de la

dignitat implica la proscripció de qualsevol ús instrumental d'un subjecte i de la imposició d'algun menyscabament que no respongui a finalitats constitucionalment legítimes i legalment previstes.

La doctrina conceptua el dret a la integritat moral com el dret de la persona a no patir sensacions de dolor o patiment físics o psíquics humiliants o vexatoris.

Per una altra part, el Tribunal Constitucional, a la STC núm. 120/1990, de 27 de juny, diu que l'article 15 de la Constitució garanteix "el dret a la integritat física i moral, mitjançant el qual es protegeix la inviolabilitat de la persona, no només contra els atacs adreçats a lesionar el seu cos o esperit, sinó també contra tota classe d'intervenció d'aquests béns que no tingui el consentiment del seu titular". El Tribunal Europeu de Drets Humans també defineix a la seva jurisprudència el tracte degradant com allò que pot causar a les víctimes sentiments de temor, d'angoixa i d'inferioritat, susceptibles a humiliar-les, rebaixar-les i trencar eventualment la seva resistència física i moral (SSTEDH d'Irlanda contra el Regne Unit i Irlanda del Nord, de 18 de gener de 1978; cas Price contra el Regne Unit i Irlanda del Nord, 10 de juliol de 2001).

Obligar (pel fet que són oficials) a usar topònims incorrectament escrits, com si hom desconegués les normes ortogràfiques de l'idioma -havent rebut educació obligatòria i coneixent, per tant, la incorrecció del que s'és obligat a fer- és una lesió a la integritat moral. S'obliga els titulars dels drets constitucionalment protegits a l'art. 15 a comportar-se d'una manera que els rebaixa, fent-los escriure o usar el nom del lloc on viuen amb faltes ortogràfiques. Aquesta imposició descansa sobre una il·legalitat, perquè aquests noms de lloc oficialment escrits amb faltes (coneguts eufemísticament com "[topònims oficials no normatius](#)") no compleixen el que estableix l'art. 18.1 de la Llei 1/1998, de política lingüística, que diu que l'única forma oficial dels

topònims de Catalunya és la catalana i d'acord amb les normes lingüístiques de l'Institut d'Estudis Catalans. La imposició és encara més humiliant perquè l'oficialitat d'aquestes formes toponímiques incorrectes només respon a la voluntat arbitrària d'algunes persones, que en el seu moment s'arrogaren l'atribució d'establir com s'havien d'escriure, sense tenir ni la potestat ni els coneixements per a fer-ho. Tot això provoca sensacions d'humiliació i de vexació, ja que els afectats perceben que són obligats a semblar ignorants, i a més això passa pel caprici arbitrari d'altres persones, que van oficialitzar topònims -o els mantenen com a oficials- segons gustos i manies i no segons normes lingüístiques. Així, els perjudicats han d'escriure determinats noms de lloc, en usos oficials, no segons la llei i la norma ortogràfica, sinó com dicta la voluntat arbitrària d'individus que no són l'autoritat lingüística. La negativa a complir la llei i, per tant, a corregir aquesta situació d'arbitrarietat per part dels poders públics, afegeix encara més sentiment d'humiliació i desprotecció, ja que els afectats veuen com les administracions que haurien de garantir-los els drets, els vulneren, i que imperen l'arbitrarietat i el menyspreu a la llei. El reconeixement d'aquesta vulneració de drets i d'arbitrarietat, a més, és implícit en el concepte de "[topònims oficials no normatius](#)", usat per la mateixa administració pública per a definir la situació. És un concepte especialment lesiu, ja que implica el reconeixement, per part de l'administració, d'una il·legalitat perpetrada pels poders públics: topònims que són oficials tot i no seguir la norma, ni la lingüística ni la jurídica, i que per tant no poden ser-ho.

És rellevant la creació en els afectats d'una situació d'enviliment i d'humiliació, i la negativa a la correcció oficial dels topònims no normatius no pot tenir altra finalitat que doblegar la resistència moral dels perjudicats perquè acceptin la imposició de l'arbitrarietat (és a dir, de formes toponímiques escrites segons la voluntat d'alguns

individus i no segons la norma); arbitrarietat que només obeeix a interessos il·legítims, ja que el que imposa és contrari a la llei (en concret, a l'art. 18.1 de la Llei 1/1998). En aquest cas, es pot considerar que es produeix una violació de l'art. 3 del Conveni Europeu dels Drets Humans, que diu que "ningú no podrà ser sotmès a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants". Per això, el Tribunal Constitucional afirma que els tres comportaments absolutament prohibits per l'art. 15 de la Constitució (que són els mateixos prohibits pel Conveni Europeu i que, en el seu significat jurídic, són nocions graduades d'una mateixa escala) es caracteritzen per la irrogació de patiments físics o psíquics il·lícits i infringits de manera vexatòria a qui els rep, amb la intenció de vexar i doblegar la voluntat del subjecte que pateix el fet.